

PREDICĂ
LA SĂRBĂTOAREA SFÂNTULUI APOSTOL ANDREI –
OCROTITORUL ROMÂNIEI

*„Andrei l-a găsit pe Simon, fratele său și i-a zis:
am găsit pe Mesia (care se tâlcuiește: Hristos)”.*
(Ioan 1, 40)

Iubiți credincioși,

Cu ajutorul și cu binecuvântarea bunului Dumnezeu trăim astăzi clipe de frumoasă și aleasă sărbătoare creștinească. Dacă la 1 decembrie este Ziua Națională a tuturor românilor, astăzi, 30 noiembrie, este Ziua Națională a Ortodoxiei românești. Astăzi, Biserica noastră și noi toți îl cinstim pe Sfântul Andrei, „cel întâi chemat” la misiunea de apostol, de propovăduitor al Evangheliei Domnului nostru Iisus Hristos, la toată făptura, până la marginile pământului.

Astăzi îl cinstim cu rugăciune și cu cântare duhovnicească pe cel ce a călcat cu picioarele sale, venind de la mii de kilometri, pe pământul nostru românesc. Astăzi îl cinstim pe sfântul Andrei, cel viteaz, cel puternic și îndrăzneț, care a dat dovadă de mult curaj mărturisitor și care ne-a născut în Hristos. El este încreștinătorul strămoșilor noștri. După ce s-a îmbrăcat, la Ierusalim, cu „putere de sus”, primind Duhul Sfânt a pus în aplicare porunca Domnului Hristos: „Mergeți în toată lumea și propovăduiți Evanghelia la toată făptura. Cel ce va crede și se va boteza, se va mântui; iar cel ce nu va crede se va osândi” (Marcu 16, 15-16). Din momentul primirii harului Duhului Sfânt, a propovăduit în Ierusalim și în Țara Sfântă, apoi a trecut prin ținuturile Pontului și ale Bitiniei din Asia Mică și a ajuns la noi, în Scythia Minor, Dobrogea de astăzi, mergând până la gurile Niprului și în Crimeea, atât de disputată și de tulburată astăzi, așa cum tulburată este o bună parte a lumii în care trăim.

Sfântul Andrei, originar din Betsaida Galileii, a fost ucenic al sfântului Prooroc, Înaintemergător și Botezător Ioan, de la care a învățat să boteze cu apă „spre iertarea păcatelor”, a învățat ce înseamnă smerenia, asceza și curajul de a lupta împotriva nedreptății, a abuzului și a imoralității din vremea sa.

Când l-a auzit pe mentorul său spiritual, sfântul Ioan Botezătorul, spunând, „Iată Mielul lui Dumnezeu, Cel ce ridică păcatul lumii” (Ioan 1, 29), Andrei

pesarul, însoțit de mai tânărul său consătean Ioan, pescar la rândul său, au înțeles că a sosit „plinirea vremii” și s-au împlinit vechile profeții despre venirea lui Mesia. L-au urmat, așadar pe Iisus, s-au bucurat de prezența Sa printre oameni, de ospitalitatea și de învățăturile Sale. Gestul lor a fost cauzat de o chemare tainică, căreia nu i-au putut rezista deși, așa cum spune sfântul Ioan Gură de Aur, „ei tremurau de teamă și de timiditate”. Hristos Domnul i-a primit, însă, cu bucurie și „I-a privit ca pe prietenii Săi”, scrie același Sfânt Părinte. „Singura rațiune pentru care cei doi – Andrei și Ioan – L-au urmat pe Mântuitorul și pentru care Mântuitorul i-a invitat la El – adaugă Ioan Hrisostomul – era aceea a descoperirii cereștii învățături”. Au descoperit această sfântă și mântuitoare învățătură a Evangheliei Domnului nostru Iisus Hristos și L-au descoperit pe El ca Mântuitorul lumii.

Bucuria întâlnirii cu Mesia, Cel făgăduit și atât de așteptat, a fost atât de mare, încât Andrei a simțit imediat nevoia de a o împărtăși cu mai vârstnicul său frate Simon. „Am găsit pe Mesia (care se tâlcuiește: Hristos). Și l-a adus la Iisus. Iisus, privind la el, i-a zis: Tu ești Simon, fiul lui Iona, tu te vei numi Chifa (ce se tâlcuiește: Petru)” (Ioan 1, 41-42). Prin cuvintele adresate fratelui său, Andrei devine primul ucenic al sfântului Ioan Botezătorul care identifică în persoana lui Iisus pe Mesia și primul vestitor al acestui adevăr printre ucenici. Din momentul în care a mărturisit credința în mesianitatea Domnului Hristos, nu L-a mai părăsit și L-a însoțit permanent, fiind martor credincios al învățăturilor și al faptelor minunate săvârșite de către El, în cei trei ani și jumătate de activitate pământească.

Dacă în școala sfântului Ioan Botezătorul, Andrei s-a întărit în credința așteptării lui Mesia, a deprins tainele vieții aspre și curajul propovăduirii, în școala Domnului Hristos a învățat Legea Iubirii și a primit puterea de a împărtăși credincioșilor, prin Sfintele Taine, Harul Sfântului Duh.

Dreptmăritori creștini,

Înzestrați de către Domnul nostru Iisus Hristos cu puterea de a face minuni, de a lega și de a dezlega păcatele oamenilor, de a hirotoni episcopi, preoți și diaconi, de a săvârși Dumnezeiasca Liturghie, Sfinții Apostoli au purces la propovăduirea Evangheliei „în Ierusalim și în toată Iudeea și în Samaria și până la marginea pământului” (Faptele Apostolilor 1, 8). Prin purtarea de grijă a lui Dumnezeu, apostolul Andrei, „cel întâi chemat”, a primit misiunea de a răspândi Evanghelia Domnului nostru Iisus Hristos în Scitia Mică, Scytia Minor sau Dobrogea și în Scytia Mare, adică în sudul Ucrainei de astăzi. O mărturie deosebit de prețioasă despre prezența apostolului Andrei în părțile noastre a consemnat cunoscutul istoric al Bisericii, Eusebiu de Cezareea (+340) în Istoria sa bisericească: „Sfinții Apostoli ai Mântuitorului nostru și uceniciei lor s-au împrăștiat în toată lumea, lui Toma, după tradiție, i-a căzut la sorți țara

parților, lui Andrei, Sciția, lui Ioan, Asia [...]. Acestea sunt arătate de Origen în Cartea a III-a a Comentariilor asupra Genezei”. Informația consemnată de vrednicul episcop și istoric Eusebiu de Cezareea este de o importanță aparte pentru noi, întrucât acest cercetător al istoriei Bisericii a preluat-o de la Origen (185-254), ceea ce înseamnă că activitatea sfântului Andrei, „apostolul sciților”, cum a mai fost numit, era cunoscută de Biserică, încă de timpuriu.

Origen și Eusebiu de Cezareea nu sunt însă singurii scriitori și istorici ai Bisericii care vorbesc despre opera misionară a Sfântului Apostol Andrei în părțile provinciilor Sciția Mare și Sciția Mică. Sfântul Sfințit Mucenic Ipolit, episcopul Romei (175-235), pe care îl prăznuim la 30 ianuarie, împreună cu Sfinții Trei Ierarhi, spune la rândul său: „Andrei a vestit (Evanghelia) sciților și tracilor. El a fost răstignit la Patras, în Ahaia”. Ținând seama că neamul tracilor trăia atât în nordul cât și în sudul Dunării, putem afirma că, prin propovăduirea sa, apostolul Andrei a încreștinat populațiile care trăiau în mai multe provincii ale acelor vremuri, din Grecia de astăzi și până în sudul Ucrainei.

Despre această misiune de excepție a Sfântului Apostol Andrei grăiește, de altfel, *Sinaxarium Ecclesiae Constantinopolitanae*, scriere ce datează din secolul al X-lea, în care citim: „După Înălțarea Domnului la cer s-a tras la sorți, unui Apostol căzându-i o țară, altuia alta spre propovăduirea Evangheliei, astfel încât lui Andrei i-a căzut toată regiunea Bitiniei și Pontului, provinciile romane Tracia și Sciția, apoi a mers la Sevastopolis cea mare (în Crimeea)”. O versiune mai extinsă a aceluiaș *Sinaxar* menționează o listă mai amplă a orașelor și provinciilor evangelizate de apostolul Andrei: „Lui Andrei, celui dintâi chemat, i-au căzut la sorți Bitinia, părțile Pontului Euxin și ale Propontidei (Marea de Marmara cu cetățile Calcedon și Bizanț), Macedonia, Tracia și regiunile care se întind până la Dunăre, Tesalia, Elada (Grecia centrală), Ahaia (Peloponezul) și cetățile Amisos, Trapezunt, Heraclea Pontului și Amartris”. Să mai adăugăm la această importantă mărturie și pe cea a istoricului Nichifor Calist (secolul al XIV-lea), care precizează că „Sfântul Apostol Andrei, pe lângă „pustiurile scitice”, a evangelizat ambele țarmuri ale Pontului Euxin, de nord și de sud” și vom înțelege că minunata sa operă misionară nu este cu nimic mai prejos decât a Sfinților Apostoli Petru și Pavel, martirizați la Roma, în aceeași zi de 29 iunie, anul 67.

Cinstiți creștini și creștine,

La mărturiile istorice incontestabile prezentate cu privire la misiunea amplă de evangelizare desfășurată de către Sfântul Apostol Andrei în părțile noastre se adaugă frumoasele tradiții, obiceiuri, datele arheologice, toponimele, creațiile folclorice, colindele transmise din vechime și până astăzi, din generație în generație, care păstrează credința că el a fost încreștinătorul strămoșilor noștri, el ne-a născut în Hristos, el a fost și rămâne ocrotitorul spiritual al

Bisericii noastre și purerea rugător pentru poporul român dreptcredincios de pretutindeni.

Într-o minunată creație populară, intitulată Peștera Sfântului Andrei, poporul dreptcredincios îl pomenește pe sfântul care l-a încreștinat, a cărui amintire se păstrează neștirbită în părțile Dobrogei noastre: „Colo pe grindei,/ crâng de alunei/ val de arțarei,/ sfânta mănăstire,/ loc de tănuire,/ și tămăduire,/ și pitește-n tei,/ casa lui Andrei,/ crucea lui Andrei,/ cine că-mi venea/ și descăleca? Venea Decebal/ călare pe-un cal:/ sfinții că-i găsea/ cu ei că-mi vorbea/ dar nu se închina [...]. La schitul din tei,/ crucea lui Andrei, / Traian că venea,/ la slujbă ședea/ slujba asculta,/ Și ingenunchia,/ Și nu se închina [...]. Iară sânt Andrei/ sub crucea din tei,/ schitul din grindei,/ se roagă mereu/ la bun Dumnezeu” (+ Epifanie, Arhiepiscopul Buzăului și Vrancei, Sfântul Apostol Andrei în tradiția românilor – mărturie a vechimii creștinismului și a continuității noastre pe aceste meleaguri, în vol. „Sfântul Apostol Andrei, ocrotitorul României, începătorul Botezului în poporul român”, Ed. Basilica, București, 2012, p. 218-219.

Sfântul Apostol Andrei a sfințit locurile acestea prin Evanghelia Domnului nostru Iisus Hristos, a hirotonit episcopi, preoți și diaconi, a organizat viața bisericească la sudul și la nordul Dunării și ne-a lăsat moștenire un patrimoniu spiritual de o importanță și o frumusețe duhovnicească inefabilă, pe care puține popoare creștine îl au. Prin faptul că sfântul Andrei ne-a încreștinat, Biserica noastră este Biserică apostolică, întemeiată prin propovăduirea și jertfa unui apostol al Domnului Hristos, de la care am primit credința curată și cuvântul Evangheliei exact așa cum a fost vestit de către Fiul lui Dumnezeu, Domnul nostru Iisus Hristos în vremea petrecerii Sale, de trei ani și jumătate, în Țara Sfântă.

Cinstindu-l în această sfântă zi de sărbătoare, pe Sfântul Apostol Andrei, Apostolul românilor creștini ortodocși, martirizat prin răstignirea pe o cruce în formă de X, în cetatea Patras din Grecia, îi cinstim pe strămoșii noștri, încreștinați de către el, cinstim meleagurile pe care le-a sfințit prin prezența sa, cinstim istoria noastră bimilenară și cinstim, totodată, Biserica apostolică pe care el a întemeiat-o, acum 2000 de ani, pentru înaintașii noștri traco-getodaci și pentru urmașii lor din toate timpurile și din toate locurile.

Să-l rugăm, așadar, pe Sfântul Apostol Andrei, Părintele nostru spiritual să ne ocrotească pe toți cu sfintele sale rugăciuni către Tatăl ceresc, să păstrăm nealterat tezaurul Evangheliei pe care el a propovăduit-o aici și rânduielele pe care ni le-a lăsat prin episcopii, preoții și diaconii rânduiți să slujească la altarul Bisericii și împreună să zicem: „Ca cel decât Apostolii mai întâi chemat și verohovnicului frate adevărat, Stăpânului tuturor Andrei, roagă-te pace lumii să dăruiască și sufletelor noastre mare milă”. Amin.